

DEVLET MEMURLARININ HASTALIK İZİNLERİ ve REFAKAT İZNİ

*SICK AND COMPANIONSHIP LEAVES OF
CIVIL SERVANTS*

Uğur SÖKMEN^{*)}

ÖZ

Devlet memurları kendilerinin ve yakınlarının hastalıkları sebebiyle Devlet Memurları Kanunu'nda gösterilen süre ve şartlarla hastalık ve refakat izin hakkına sahiptirler. Devlet Memurları Kanunu'nun 105'inci maddesinde hastalık ve refakat izinleri düzenlenmiştir. Bu çalışmamızda, hastalık ve refakat izinleri ile ilgili 657 sayılı Devlet Memurları Kanunundaki hükümlere değinilecek ve mevcut yasal düzenleme incelenip değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: İzin, hastalık izni, refakat izni, hastalık raporu

ABSTRACT

Civil servants, under certain conditions laid down in Civil Servants Law, are entitled to take a sick or companionship leave due to their and their immediate families' sickness. Article 105 of Civil Servants Law regulates sick and companionship leaves. This study scrutinises these benefits of civil servants provided in Civil Servants Law, no. 657.

Keywords: Leave, sick leave, companionship leave, sickness report

1- GİRİŞ

Devlet memurlarının hastalık ve refakat izinleri ile 105'inci maddesindeki ilgili hükümler 6111 sayılı Torba Kanun ile yeniden düzenlenmiştir.

Buna göre;

Memura, aylık ve özlük hakları korunarak, verilecek raporda gösterilecek lüzum üzerine, kanser,

^{*)} Daire Başkanı, Maliye Bakanlığı

verem ve akıl hastalığı gibi uzun süreli bir tedaviye ihtiyaç gösteren hastalığı hâlinde onsekiz aya kadar, diğer hastalık hâllerinde ise oniki aya kadar izin verilir.

Memurun, hastalığı sebebiyle yataklı tedavi kurumunda yatarak gördüğü tedavi süreleri, hastalık iznine ait sürenin hesabında dikkate alınır.

Bu maddede yazılı azamî süreler kadar izin verilen memurun, bu iznin sonunda işe başlayabilmesi için, iyileştiğine dair raporu (yurt dışındaki memurlar için mahallî usûle göre verilecek raporu) ibraz etmesi zorunludur. İzin süresinin sonunda, hastalığının devam ettiği resmî sağlık kurulu raporu ile tespit edilen memurun izni, birinci fıkrada belirtilen süreler kadar uzatılır, bu sürenin sonunda da iyileşemeyen memur hakkında emeklilik hükümleri uygulanır.

Bunlardan gerekli sağlık şartlarını yeniden kazandıkları resmî sağlık kurullarınca tespit edilen ve emeklilik hakkını elde etmemiş olanlar, yeniden memuriyete dönmek istemeleri hâlinde, niteliklerine uygun kadrolara öncelikle atanırlar.

Görevi sırasında veya görevinden dolayı bir kazaya veya saldırıya uğrayan veya bir meslek hastalığına tutulan memur, iyileşinceye kadar izinli sayılır.

Hastalık raporlarının hangi hallerde, hangi hekimler veya sağlık kurulları tarafından verileceği ve süreleri ile bu konuya ilişkin diğer hususlar, Sağlık, Maliye ve Dışişleri Bakanlıkları ile Sosyal Güvenlik Kurumunun görüşleri alınarak Devlet Personel Başkanlığınca hazırlanacak bir yönetmelikle belirlenir.

Ayrıca, memurun bakmakla yükümlü olduğu veya memur refakat etmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocukları ile kardeşlerinden birinin ağır bir kaza geçirmesi veya tedavisi uzun süren bir hastalığının bulunması hâllerinde, bu hâllerin sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi şartıyla, aylık ve özlük hakları korunarak, üç aya kadar izin verilir. Gerekliğinde bu süre bir katına kadar uzatılır.

105'inci madde, hastalanan Devlet memurlarına verilecek izinleri ve sürelerini düzenlenmektedir. Daha ilk hizmet yılında bile bu benddeki hastalığa tutulan memur 18 aya kadar hastalık izni alabilecek, gerekirse bunu "bir kat" daha uzatabilecektir.

2- HASTALIK İZNI

Devlet memurunun, aylık ve özlük hakları korunarak;

- *Uzun süreli hastalık halinde; 18 (+18) aydır.* Kanser, verem ve akıl hastalığı gibi uzun süreli bir tedaviye ihtiyaç gösteren hastalığı halinde onsekiz aya kadardır.
- *Diğer hastalık halinde; 12 (+12) aya kadardır.*

Hastalık raporunda belirtilen lüzum üzerine hastalık izni verilecektir. Belirtilen süreler üst sınırlardır. Ancak memurun izin süresinin sonunda, hastalığının devam ettiğinin resmi sağlık kurulu raporu ile tespit edilmesi durumunda izin, hastalığın niteliğine göre yukarıda belirtilen süreler kadar uzatılacaktır.

Yukarıda belirtilen azami süreler kadar izin verilen memurun, bu iznin sonunda işe başlayabilmesi için, iyileştiğine dair raporu (yurt dışındaki memurlar için mahalli usule göre verilecek raporu) Kurumuna ibraz etmesi gereklidir.

Hastalık raporlarının hangi hallerde, hangi hekimler veya sağlık kurulları tarafından verileceği ve süreleri yönetmelikte belirlenecektir. Konuyla ilgileri aşikâr olan bâzı bakanlıklar yanında, Dışişleri

Bakanlığının da mütalâasının alınması, dış memleketlerdeki özelliklerin yönetmeliğin yapılışı sırasında göz önünde tutulmasını sağlamak içindir.

Yönetmelik; BKK 2011/2226

Hastalık raporlarının hangi hallerde, hangi hekimler veya sağlık kurulları tarafından verileceği ve süreleri ile hastalık ve refakat iznine ilişkin usul ve esaslar “Devlet Memurlarına Verilecek Hastalık Raporları ile Hastalık ve Refakat İznine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik”te (29/10/2011 t. ve 28099 s. R.G.) düzenlenmiştir.

2.1- Hastalık Raporu

Memurlara verilecek hastalık raporlarının, 5510 sayılı Kanun ve ilgili mevzuatında belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde memurları tedavi eden kurum tabipliği, aile hekimliği veya Sosyal Güvenlik Kurumu ile sözleşmeli sağlık hizmeti sunucuları tarafından düzenlenmesi gerekmektedir.

Sosyal Güvenlik Kurumu ile sözleşmesi bulunmayan sağlık hizmeti sunucuları tarafından verilen,

- İstirahat süresi on günü geçmeyen raporların, Sosyal Güvenlik Kurumu ile sözleşmeli sağlık hizmeti sunucusu hekim tarafından,
- İstirahat süresi on günü aşan raporlar ise Sosyal Güvenlik Kurumu ile sözleşmeli sağlık hizmeti sunucusu sağlık kurulunca

onanması durumunda geçerli olarak kabul edilecektir. Bu kapsamda memurların Sosyal Güvenlik Kurumu ile sözleşmesi bulunmayan sağlık hizmeti sunucuları tarafından verilen raporları ilgili yetkililere onaylattırmaları gerekmektedir.

2.1.1- Tek Hekim; Bir Defada 10 (Kontrol+10) Gün, Yılda En Fazla 40 Gün

Memurlara tek hekim raporu ile bir defada en çok on gün rapor verilebilecektir. 10 günün üzerinde olan raporların sağlık kurullarından alınması gerekmektedir. Memur, kontrol muayenesi sonrası hastalığının devam etmesi sebebiyle rapor alabilecektir. Bu şekilde doktor tarafından verilecek raporun 10 günü aşmaması gerekmektedir. Memurlara bir takvim yılı içinde tek hekim tarafından verilecek raporların toplamının kırk günü geçmemesi gerekmektedir. Tek hekim tarafından farklı zamanlarda verilen raporların toplamının üst sınırı kırk gündür. Memurun almış olduğu raporlardaki gün sayıları toplamının kırk günü geçmesi durumunda hastalık raporlarının sağlık kurulunca verilmesi gerekmektedir.

2.1.2- Sağlık Kurulu; 10 (40) Günü Aşarsa

Hastalık raporunun on günü aşması durumunda bu raporun sağlık kurulunca verilmesi gerekmektedir. Başka bir ifadeyle, 10 günün üzerinde olan raporların sağlık kurullarından alınması gerekmektedir. Memurun kırk günlük rapor hakkını doldurduktan sonra tek hekimden alacağı raporların geçerli sayılabilmesi için mutlaka raporların resmi sağlık kurullarınca onaylanması gerekmektedir. Memurun resmi sağlık kurullarınca onaylanmadan rapor kullanması ve işe gelmemesi durumunda, hakkında Devlet Memurları Kanunu’nda yer alan gerekli disiplin işlemlerinin uygulanacağı tabidir.

Ancak o yerde sağlık kurulu bulunan Sosyal Güvenlik Kurumu ile sözleşmeli bir sağlık hizmeti sunucusu bulunmaması ve hastanın tıbbi sebeplerle sağlık kurulu bulunan Sosyal Güvenlik Kurumu ile sözleşmeli sağlık hizmeti sunucusuna nakline imkân bulunmaması halinde tek hekim en çok on

gün daha hastalık raporu düzenleyebilir. Raporda nakle engel olan tıbbi sebeplerin hekim tarafından belirtilmesi zorunludur. Bu şekilde tek hekim tarafından düzenlenen hastalık raporlarının geçerli sayılabilmesi için, bunların İl Sağlık Müdürlüğü'nün belirleyeceği sağlık kurullarınca onaylanması şarttır.

2.1.3- Raporun Disiplin Amirine Teslimi

Raporların düzenlendiği günü takip eden mesai saati bitimine kadar disiplin amirine teslim edilmesi zorunludur. Raporun usule aykırılığı memura yazılı olarak bildirilmişse, takip eden gün göreve gelinip başlanır. Aksi halde izinsiz ve özürsüz görevi terk sayılır. Raporun fenne aykırılığında tereddüt edilmişse, memur hastalık izni kullanıyor sayılmakla birlikte hakem hastaneye sevk edilerek sonucuna göre işlem yapılır.

Memurlara hastalık raporlarında belirtilen süre kadar hastalık izni verilecek olup, bu sürenin üzerinde hastalık izni adı altında izin verilmeyecektir.

Hastalık izni, memurun görev yaptığı kurum veya kuruluşun izin vermeye yetkili kıldığı birim amirlerince verilecek olup; yurt dışında verilecek hastalık izinlerini misyon şefinin onaylaması gerekmektedir.

Memurun rapor alması nedeniyle kamu hizmetlerinde aksama meydana gelmemesi ve memura verilen hastalık raporlarının Devlet Memurlarına Verilecek Hastalık Raporları ile Hastalık ve Refakat İznine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik ile belirlenen usul ve esaslara uygunluğunun tespit edilebilmesi için, bu raporlarının aslının veya bir örneğinin en geç raporun düzenlendiği günü takip eden günün mesai saati bitimine kadar elektronik ortamda veya uygun yollarla bağlı olunan disiplin amirine intikal ettirilmesi gerekmektedir.

Memur raporun örneğini kurumuna ibraz etmiş ise, rapor süresi sonunda raporun aslını da kuruma teslim edilmesi gerekmektedir.

Yıllık iznini yurtdışında geçiren memurların aldıkları hastalık raporlarının, dış temsilcilikler tarafından onaylanmasını müteakip en geç izin bitim tarihinde, bu raporları disiplin amirlerine intikal ettirmeleri gerekmektedir.

Yıllık izinlerini yurt dışında geçiren memurların raporlarını dış temsilciliklere onaylatmaları gerekmekte olduğundan, bu hususa dikkat etmeleri gerekmektedir.

Mezkr Yönetmelik ile tespit edilen usul ve esaslara uyulmaksızın alınan hastalık raporlarına dayanılarak hastalık izni verilmeyecektir.

Hastalık raporlarının bu Yönetmelik ile tespit edilen usul ve esaslara uygun olmaması halinde bu durumun memura yazılı olarak bildirilmesi gerekmektedir. Bu bildirim üzerine memurun, bildirimin yapıldığı günü takip eden gün göreve gelmesi zorunludur. Bildirim yapıldığı halde görevlerine başlamayan memurlar izinsiz ve özürsüz olarak görevlerini terk etmiş sayılacak olup, bunlar haklarında Devlet Memurları Kanunu'nda ve özel kanunlarda yer alan hükümler uyarınca işlem tesis edilecektir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 125. maddesinde;

- Özürsüz olarak bir veya iki gün göreve gelmeyen memurların aylıktan kesme cezası ile cezalandırılacağı,
- Özürsüz ve kesintisiz 3 - 9 gün göreve gelmeyen memurların kademe ilerlemesi cezası ile cezalandırılacağı

hükmolunmuştur.

657 sayılı Kanunun 94. maddesinde ise memurun mezuniyetsiz veya kurumunca kabul edilen mazereti olmaksızın görevini terk etmesi ve bu terkin kesintisiz 10 gün devam etmesi halinde yazılı müracaat şartı aranmaksızın, çekilme isteğinde bulunulmuş sayılacağı hükümlenmektedir.

Memurların, aylıktan kesme veya kademe ilerlemesi cezaları ile cezalandırılmamaları veya memuriyetten çekilmiş sayılmamaları için idare tarafından göreve başlaması için yapılan bildirimi takip eden gün göreve başlamaları gerekmektedir.

2.1.4- Yıllık İzinde Hastalık Raporu

Yıllık iznini kullanmakta iken rahatsızlanan memurlar sağlık hizmeti sunucularından hastalık raporu alabilecektir. Ancak memurun, raporlu olduğu süre ile yıllık izinli bulunduğu süreyi karşılaştırarak göreve başlaması gereken tarihi belirlemesi gerekmektedir.

Yıllık iznini kullanmakta iken hastalığı nedeniyle rapor alan bir memurun hastalık izninin bitiş tarihinin yıllık izninin bitiş tarihinden sonraki bir tarihe rastlaması halinde memurun kullanamadığı yıllık iznini kullanmaya devam etmeksizin hastalık izninin bitimini müteakiben görevine başlaması gerekmektedir.

Raporlu olunan süre yıllık izni kesintiye uğratacağından, memur, hastalık izni sebebiyle kullanmadığı yıllık iznini 657 sayılı Kanunun 103. maddesine göre daha sonra kullanabilecektir.

Yıllık izin (- Rapor); Raporun yıllık iznin bitiminden önce sona ermesi halinde kalan izin kullanılır.

Memurun hastalık izin süresinin, yıllık izninin bittiği tarihten önce sona ermesi halinde, memur kalan yıllık iznini kullanmaya devam edecektir. Memurun, yıllık izni hastalık raporu alması nedeniyle rapor süresi kadar uzamayacak yıllık izinli olduğu son günü takip eden mesai gününde göreve başlayacaktır.

Örneğin, 20 günlük yıllık iznini 2.07.2015-21.07.2015 tarihlerinde kullanmakta olan Vergi Müfettişi; izninin 11'inci günü olan 12.07.2015'de rahatsızlığı nedeniyle tek hekim tarafından 5 gün hastalık raporu verilmesi halinde, 12-16.07.2015 tarihlerinde hastalık izinli sayılacak, 17.07.2015 tarihinden itibaren yıllık izninin kalan kısmının devam etmesinden dolayı 21.07.2015 tarihi mesai bitimine kadar yıllık izin kullanacak ve 22.07.2015 tarihinde göreve başlayacaktır. Vergi Müfettişinin, 12-16.07.2015 tarihleri arasında 5 gün hastalık izni kullanması nedeniyle yıllık izni 22-26.07.2015 tarihlerini de kapsayacak şekilde uzamayacaktır. Raporla çakışması nedeniyle kullanılamayan 5 günlük yıllık izin daha sonra kullanılabilir.

Yıllık izin (+ Rapor); Raporun yıllık iznin kalan kısmından daha fazla olması halinde rapor sonu göreve başlanır.

Memurun hastalık izin süresinin yıllık izninin kalan kısmından daha fazla olması halinde, hastalık izninin bitimini takip eden mesai günü göreve başlaması gerekmektedir.

Örneğin, 20 günlük yıllık iznini 2.07.2015-21.07.2015 tarihlerinde kullanmakta olan Vergi Müfettiş Yardımcısı; izninin 16'ncı günü olan 17.07.2015'de rahatsızlığı nedeniyle tek hekim tarafından 10 gün hastalık raporu verilmesi halinde, 17-26.07.2015 tarihlerinde hastalık izinli sayılacak ve 27.07.2015 tarihinde göreve başlayacaktır. 10 günlük hastalık raporunun yıllık iznin kalan 5 günlük kısmından daha fazla olması nedeniyle 27.07.2015 tarihinden itibaren yıllık izninden kalan 5 günlük kısmını kullanamayacaktır. Vergi Müfettiş Yardımcısının, 17-26.07.2015 tarihleri arasında 10 gün hastalık izni

kullanması nedeniyle yıllık izni 27-31.07.2015 tarihlerini de kapsayacak şekilde uzamayacaktır. Raporla çakışması nedeniyle kullanılamayan 10 günlük yıllık izin daha sonra kullanılabilir.

Yıllık izin (= Rapor); Raporun yıllık izinle aynı tarihte bitmesi halinde bitim tarihinde göreve başlanır.

Memurun hastalık izni ile yıllık izninin aynı tarihte bitmesi halinde, memur izinlerin bittiği tarihte görevine başlayacaktır. Memurun, yıllık izin hastalık raporu alması nedeniyle rapor süresi kadar uzamayacak yıllık izinli olduğu son günü takip eden mesai gününde göreve başlayacaktır.

Örneğin, 20 günlük yıllık iznini 2.07.2015-21.07.2015 tarihlerinde kullanmakta olan Vergi Başmüfettişi; izninin 11'inci günü olan 12.07.2015'de rahatsızlığı nedeniyle tek hekim tarafından 10 gün hastalık raporu verilmesi halinde, 12-21.07.2015 tarihlerinde hastalık izinli sayılacaktır. Memurun, hastalık izninin bittiği tarih olan 21.07.2015 tarihi ile yıllık izninin bitim tarihi olan 21.07.2015 tarihi aynı gün olması nedeniyle, bu günü takip eden 22.07.2015 gününde göreve başlayacaktır. Vergi Başmüfettişinin, 12-21.07.2015 tarihleri arasında 10 gün hastalık izni kullanması nedeniyle yıllık izni 22-31.07.2015 tarihlerini de kapsayacak şekilde uzamayacaktır. Raporla çakışması nedeniyle kullanılamayan 10 günlük yıllık izin daha sonra kullanılabilir.

Danıştay 12. Daire 5.3.2010 T. ve E. 2007/6361, K. 2010/1193 sayılı kararında özetle;

Dosyanın incelenmesinden; davacının 4.9.2006 tarihinden itibaren 10 günlük yıllık izne ayrıldığı, yıllık iznini kullanmakta iken rahatsızlandığı ve 8.9.2006 tarihinde 10 günlük hastalık raporu aldığı, rapor bitimi kalan yıllık iznini de kullanarak göreve başlaması üzerine 5 gün özürsüz ve mazeretsiz göreve gelmediği gerekçesiyle dava konusu disiplin cezası ile cezalandırıldığı anlaşılmaktadır.

Memurların Hastalık Raporlarını Verecek Hekim ve Resmi Sağlık Kurulları Hakkında Yönetmeliğin yıllık izinde hastalanma hali başlıklı 6. maddesi, hastalık izinlerinin süresi kullanmakta oldukları yıllık izin süresinden fazla olan memurlar hastalık izinlerinin bitiminde görevlerine başlar. Bunların hastalanmaları sebebiyle kullanamadıkları yıllık izinlerinin süresi 657 sayılı Kanunun değişik 102'nci maddesi göz önünde bulundurularak hesaplanır ve bu süre aynı Kanun'un 103'üncü maddesine göre kullanılır. hükmü yer almıştır.

17.8.1995 gün ve 22377 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 140 seri nolu Devlet Memurları Kanunu Genel Tebliğinin C-I. maddesinde; Yıllık iznini kullanmakta iken hastalığı nedeniyle rapor alan bir memurun hastalık izninin bitiş tarihinin, yıllık izninin bitiş tarihinden sonraki bir tarihe rastlaması halinde, memurun kullanmadığı yıllık iznini kullanmaya devam etmeksizin hastalık izninin bitimini müteakiben görevine başlaması gerekmektedir. Geriye kalan yıllık iznini izin vermeye yetkili amirlerin uygun göreceği tarihte kullanabilecektir kuralı getirilmiştir.

Bu durumda 4.9.2006 tarihinden itibaren 10 günlük yıllık izne ayrılan ve yıllık izinde iken hastalanarak 8.9.2006 tarihinde 10 günlük hastalık raporu alan davacının rapor bitimi 18.9.2006 tarihinde görevine başlaması gerektiği açık olduğundan kalan 5 günlük yıllık izin süresini de kullanarak göreve başlaması üzerine tesis edilen dava konusu kademe ilerlemesinin durdurulması cezasında hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

3- HASTALIK İZİN SÜRELERİNİN DOLDURULMASI NEDENİYLE MALUL SAYILMA

En uzun hastalık izni hakkını kullandıkları halde iyileşmeyen memurlar hakkında emeklilik hükümleri uygulanacaktır. Bu suretle emekli olanlar yeniden, iyileştiklerini sağlık kurulu raporu ile belirterek, görevlerine dönmek isterlerle eski sınıf ve derecelerine öncelikle atanacaklardır.

Görevleri sırasında veya görevlerinden dolayı hastalananlar veya bir kazaya uğrayanlar için izinde süre kaydı yoktur; iyileşinceye kadar izinli sayılırlar.

Memurlar, tabi oldukları personel kanunları ile belirlenmiş olan ve hastalıkları halinde kullanma hakkına sahip oldukları hastalık izin süresini doldurmuş iseler malullük sigortası ile sağlanan haklardan yararlanma bakımından malûl sayılmaktadırlar.

Memurların iyileşememeleri ve hastalıkları dolayısıyla kullanma hakkına sahip oldukları hastalık izin sürelerinden daha fazla süreyle izin kullanmaları halinde görevlerine devam etmelerinin (görevden kaynaklı hastalıklar hariç) tabi oldukları personel kanunları hükümlerine mümkün olmaması, bu kapsamdaki memurlar hakkında kurumlarınca re'sen malulen emeklilik hükümlerinin uygulanması gerektirmektedir. Bu haliyle hastalık izin süresini dolduran memur hakkında malullük nedeniyle de olsa bir tür re'sen emeklilik hükümlerinin uygulanması durumu ortaya çıkmaktadır. Nitekim 5510 sayılı Kanun'un "Sigortalılığın sona ermesi" başlıklı 9. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde Kanun'un 4. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılanların hastalık izin sürelerini doldurmaları halinde, bu sürelerin doldurulduğu tarihi takip eden aybaşından itibaren sigortalılıklarının sona ereceği hükme bağlanmış bulunmaktadır.

Bu şekilde 657 sayılı Kanunun hastalık iznine ilişkin hükümleri uygulanmak suretiyle tayin edilen sürelerden fazla izin kullanmaları nedeniyle malul sayılanların, vazifelerini yapamayacak şekilde meslekte kazanma gücünü kaybettiğinin tespiti nedeniyle malul sayılan memurlara tanınmış olan, başka vazife veya sınıflara naklen atanma suretiyle görevlerine devam etme hakları bulunmamaktadır. Çünkü yürütmekte oldukları görev sırasında kullanılan hastalık izin süresi dikkate alınarak malul sayılan sigortalıların, başka vazife veya sınıflarda çalışmaya devamlarından bahsetmek mümkün değildir.

Görevlerinden dolayı saldırıya uğrayan memurlar ile görevleri sırasında ve görevlerinden dolayı bir kazaya uğrayan veya bir meslek hastalığına tutulan memurlar, herhangi bir süre sınırlanmasına tabi tutulmaksızın ve memurun hizmet süresine veya hastalığın türüne bakılmaksızın iyileşinceye kadar izinli sayılmaktadırlar. Bunlardan iyileşemeyenler hakkında düzenlenecek sağlık kurulu raporları esas alınarak çalışma gücünün en az %60'ının veya vazifesini yapamayacak şekilde meslekte kazanma gücünün kaybedilmiş olduğuna ilişkin olarak SGK Sağlık Kurulunca verilecek karar uyarınca yine malullük hükümleri uygulanacaktır. Söz konusu malullüğün görevden kaynaklanmış olması nedeniyle de ilgililer hakkında vazife malullüğü hükümleri uygulanmak suretiyle sosyal güvenlikleri sağlanacaktır.

4- REFAKAT İZNI

Bakmakla yükümlü olduğu ana, baba, eş ve çocuklarına refakat edilebilecektir.

Bakmakla yükümlü olmadığı halde, refakat etmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocukları ile kardeşlerinden birine refakat edilebilecektir.

Ağır bir kaza geçirmesi veya tedavisi uzun süren bir hastalığının bulunması hâllerinde, bu hâllerin sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi zorunludur.

Bu şartlarla üç aya kadar refakat izni verilir. Gerektiğinde bu süre bir katına kadar uzatılacaktır.

Refakat izninin toplam süresi altı ayı geçemeyecektir.

Memura refakat izni verilebilmesi için memurun;

- Bakmakla yükümlü olduğu ana, baba, eş ve çocuklarından birinin,

- Bakmakla yükümlü olmamakla birlikte refakat edilmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocuklarıyla kardeşlerinden birinin

ağır bir kaza geçirdiğinin veya tedavisi uzun süren bir hastalığı bulunduğuun sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi durumunda refakat izni verilecektir.

Refakat sebebiyle izin verilmesine esas teşkil edecek sağlık kurulu raporunda; refakati gerektiren tıbbi sebeplerin, refakat edilmediği takdirde refakat edileceklerin hayati tehlikesinin bulunup bulunmadığının, sürekli ve yakın bakım gerekip gerekmediğinin, üç ayı geçmeyecek şekilde refakat süresinin ve varsa refakatçinin sahip olması gereken özel niteliklerin yer alması gerekmektedir.

Refakat izni, gerekli görülmesi halinde üç aylık süre ile uzatılacaktır. Bu kapsamda aynı kişi ve aynı vakaya dayalı olarak verilecek refakat izninin toplam süresi altı ayı geçemeyecektir.

Aynı kişiyle ilgili olarak aynı dönemde birden fazla memur refakat izni kullanamayacaktır.

Refakat iznin kullandırılmasında idarenin takdir hakkı bulunmamaktadır. Sağlık kurulu raporunu kuruma sunan devlet memuruna refakat izninin verilmesi gerekmektedir.

Memurun izin süresi içinde refakati gerektiren durumunun ortadan kalkması halinde memurun iznin bitmesini beklemeksizin göreve başlaması gerekmektedir. Bu durumda veya izin süresinin bitiminde, göreve başlamayan memurlar izinsiz ve özürsüz olarak görevlerini terk etmiş sayılacağından, bunlar hakkında Devlet Memurları Kanunu'nda ve özel kanunlarda yer alan hükümlere göre işlem tesis edilecektir. Memurların, aylıktan kesme veya kademe ilerlemesinin durdurulması cezaları ile karşılaşmamaları için ve memuriyetten çekilmiş sayılmamaları için refakati gerektiren durumunun ortadan kalkması veya izin süresinin bitiminde, göreve başlamaları gerekmektedir.

Memur, refakat iznini kullandığı dönemde kendine tanınan aylık ve özlük haklarını almaya devam edecektir. Başka bir ifade ile refakat izni kullanılırken memurun aylık ve özlük hakları korunacaktır.

5- SONUÇ

Devlet memurları kendilerinin ve yakınlarının hastalıkları sebebiyle Devlet Memurları Kanunu'nda gösterilen süre ve şartlarla hastalık ve refakat izin hakkına sahiptirler. Devlet Memurları Kanunu'nun 105'inci maddesinde hastalık ve refakat izinleri düzenlenmiştir.

Bu çalışmamızda, hastalık ve refakat izinleri ile ilgili 657 sayılı Devlet Memurları Kanunundaki hükümlere değinilecek ve mevcut yasal düzenleme incelenip değerlendirilmiş, yargı kararları özeti ile makale anlaşılır kılınmaya çalışılmıştır.

KAYNAKÇA

- 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu
- Danıştay internet sitesi, <http://www.danistay.gov.tr>
- e.mevzuat / mevzuat bilgi sistemi, <http://www.mevzuat.basbakanlik.gov.tr>
- SÖKMEN, U. (1996), "İZİNLER" Kamu Personelinin İzinleri, Maliye Bakanlığı Personel Genel Müdürlüğü Yayın No: 1996/1, Ankara.
- SÖKMEN, U. (2012), "Mazeret İzni Yıllık İzinden Düşülür mü?", Vergi Raporu Dergisi, Vergi Müfettişleri Derneği, Mayıs 2012, Sayı 152, Ankara.